

Ministerstvo pôdohospodárstva SR
Dobrovičova č. 12, 812 66 BRATISLAVA
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

**Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec
(Bluetongue) v Slovenskej republike pre rok 2010**

Predložil:

MVDr. Ján Pliešovský, CSc.

Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:

Ing. Vladimír Chovan

Minister pôdohospodárstva SR

Bratislava december 2009

Obsah

1. Cieľ plánu prieskumu
2. Zákonné právomoci
3. Vymedzenie pojmov
4. Finančné zabezpečenie
5. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue)
  - 5.1 História a výskyt ochorenia
  - 5.2 Etiológia, epizootológia a patogenéza
  - 5.3 Klinické symptómy
6. Diagnostika
7. Prieskum katarálnej horúčky oviec mimo zakázaných zón
  - 7.1 Hlavné ciele
  - 7.2 Základné nástroje
  - 7.3 Geografická jednotka
  - 7.4 Serologický prieskum
    - 7.4.1 Cílený serologický prieskum
    - 7.4.2 Charakteristika vzorky na serologický prieskum
  - 7.5 Entomologický prieskum
  - 7.6 Odber, balenie a zasielanie vzoriek na vyšetrenie v rámci monitoringu BT
    - 7.6.1 V rámci serologického prieskumu
    - 7.6.2 V rámci virologického prieskumu
    - 7.6.3 V rámci entomologického prieskumu
  - 7.7 Klinický prieskum
8. Premiestňovanie zvierat
9. Systém hlásenia choroby
10. Kontrolné mechanizmy
11. Trvanie plánu prieskumu katarálnej horúčky oviec
12. Prílohy

1. Cieľ plánu prieskumu

Cieľom plánu prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec (modrý jazyk – ang. bluetongue, ďalej len „BT“) v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) pre rok 2010 (ďalej len „plán prieskumu“) je implementovať nariadenie Komisie (ES) č. 1266/2007 o vykonávacích predpisoch pre smernicu Rady 2000/75/ES, pokiaľ ide o kontrolu, monitorovanie, pozorovanie a obmedzenie presunov určitých druhov zvierat náchylných na katarálnu horúčku – modrý jazyk v znení neskorších predpisov. Pri plnení podmienok stanovených vo vyššie uvedenom nariadení SR môže deklarovať, že monitorované chovy sú bez výskytu BT a tým zabezpečí chovateľom hovädzieho dobytku (ďalej len „HD“) a oviec a tiež pri ďalších druhoch domácich a voľne žijúcich prežúvavcoch zjednodušenie podmienok pri ich premiestňovaní v rámci EÚ.

2. Zákonné právomoci

- Zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“)
- Nariadenie vlády SR č. 275/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú opatrenia na kontrolu a eradikáciu zhubnej katarálnej horúčky oviec - transponovaná smernica Rady č 2000/75/ES (ďalej len „nariadenie vlády SR č.275/2003 Z. z.“)
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1266/2007 z 26. októbra 2007 o vykonávacích predpisoch pre smernicu Rady 2000/75/ES, pokiaľ ide o kontrolu, monitorovanie, pozorovanie a obmedzenie presunov určitých druhov zvierat náchylných na katarálnu horúčku – modrý jazyk v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie Komisie (ES) č. 1266/2007“)

3. Vymedzenie pojmov

Na účely tohto programu sa použijú pojmy uvedené v nariadení Komisie (ES) č.1266/2007 a príslušných právnych predpisov, ktoré tvoria právny podklad tohto programu.

4. Finančné zabezpečenie

Finančné zabezpečenie plánu prieskumu je realizované na základe platnej legislatívy zo štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR (ďalej len „ŠVPS SR“) v zmysle Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia na rok 2010 (ďalej len „VPO na rok 2010“).

5. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue)

Ochorenie BT je transmisívna orbivírusová choroba oviec domácich a tiež ďalších druhov domácich a voľne žijúcich prežúvavcov. Prirodzený hostiteľský okruh BT je relatívne široký, sú to predovšetkým ovce domáce, HD, kozy domáce, niektoré druhy voľne žijúcich prežúvavcov z čeľade jeleňovitých, viaceré druhy afrických antilop a ďalšie druhy párnokopytníkov. Iné skupiny zvierat a človek nie sú vnímavé na túto chorobu.

5.1 História a výskyt ochorenia

BT pochádza z Južnej Afriky. Vírus BT (ďalej len „BTV“) oviec mal globálne rozšírenie medzi 40° – 50° severnej šírky a 35° južnej šírky, ale v posledných rokoch sa vírus šíri cez stredozemné more do severnej časti Európy, najmä cez Grécko, Španielsko, Taliansko, Portugalsko a Francúzsko, kde sa prírodné podmienky zdajú byť optimálne pre šírenie sa vírusu. V roku 2006 bol potvrdený výskyt BT vo Francúzsku, Nemecku, Belgicku a Holandsku, Bulharsku, Maroku a Taliansku. V roku 2007 bol potvrdený výskyt BT na území Európy v Nemecku,

Belgicku, Holandsku, Luxembursku, Dánsku, Spojenom Kráľovstve, Švajčiarsku, Španielsku, Portugalsku a v Českej republike. V roku 2008 bol potvrdený výskyt BT v Európe v Nemecku, Belgicku, Holandsku, Luxembursku, Dánsku, Spojenom Kráľovstve, Francúzsku, Švajčiarsku, Španielsku, Portugalsku, Švédsku, Taliansku, Českej republike a v Maďarsku.

V SR do dnešného dňa nebolo zaznamenané ani jedno ohnisko výskytu BT v chove, avšak v súvislosti s výskytom ochorenia v susedných štátoch – Českej republike (ďalej len „ČR“) a Maďarskej republike (ďalej len „Maďarsko“) časť SR spadá do reštrikčných (zakázaných) zón okolo ohnisk nákazy, ktoré prepukli v týchto štátoch.

- 12. 09. 2008 boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzená časť územia SR bola vyhlásená zakázanou zónou BT (zrušené boli 12. 01.2009)

- v roku 2008 boli na území SR zaznamenané 2 prípady BT v karanténe pri dovozoch z iných členských krajín EÚ

- 12. 01. 2009 boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska a ČR vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT (zrušené boli 27. 10. 2009)

- 27. 10. 2009 boli v súvislosti potvrdením ďalšieho ohniska BT na území ČR vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT, opatrenia v zakázanej zóne v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska ostávajú platné aj naďalej (príloha č. 5).

Mimoriadne núdzové opatrenia sú uplatňované v zmysle nariadenia vlády č.275/2003 Z. z. a v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1266/2007/ES.

5. 2 Etiológia, epizootológia a patogenéza

Pôvodcom choroby BT je BTV, čeľaď *Reoviridae*, rod *Orbivirus*. Momentálne poznáme 24 serotypov tohto vírusu s rozličnou patogenitou, ktoré boli identifikované vírus neutralizačným testom.

Nákazu prenášajú pakomáriky z rodu *Culicoides*, v jednotlivých geografických zónach rozdielne druhy. Pakomáriky sa nakazia cicaním krvi od nakazených zvierat. Takto nakazené pakomáriky ostávajú infikované po celý svoj život. Hlavnú úlohu pri šírení ochorenia majú ekologické a klimatické faktory – najmä teplo, vlhkosť a druh pôdy, ktoré zaručujú tomuto hmyzu prežitie. V našich zemepisných šírkach sa preto BT šíri najmä v určitom ročnom období - počas neskorej jari, leta a skorej jesene.

Nákaza sa neprenáša kontaktom, ani surovinami získanými z infikovaných zvierat. Je možný transplacentárny prenos, prenos semenom alebo krvnou cestou.

Vzhľadom na súčasný vývoj ochorenia BT v Európe a s ním súvisiace obmedzenia EÚ, ktoré sa týkajú obchodovania s vnímavými zvieratami na BT je možné predpokladať, že toto ochorenie môže predstavovať v nasledujúcich rokoch problém aj v SR.

Odolnosť vírusu voči fyzikálnym a chemickým vplyvom:

teplota: inaktivácia pri 50°C/3 hod.; 60°C/15 min.

pH: citlivý na pH <6.0 and >8.0

5.3 Klinické symptómy

Pri podozrení na výskyt BT je potrebné urobiť klinické vyšetrenie všetkých vnímavých zvierat so zameraním na príznaky charakteristické pre BT, ako sú vysoká horúčka, nechutenstvo, depresia. Inkubačná doba ochorenia je variabilná, záleží najmä od virulencie epizootického kmeňa a vnímavosti zvierat. Dĺžka inkubačnej doby sa pohybuje v rozmedzí 5-20 dní, zvyčajne 6-10 dní.

Pri akútnej forme BT sa pozorujú opuchy hlavy, zvýšené slinenie, výtok z nosa, prekrvenie sliznice dutiny ústnej, deskvamácia epitelu, nekrózy a erózie, opuch a cyanóza jazyka. Občas sa zisťuje generalizovaná hyperémia kože, zápal korunky a pododermatitída, zvieratá krívajú, stoja na jednom mieste alebo sa pohybujú na karpálnych kĺboch. U jahniat sa pozorujú hnačky. Zvieratá rýchle strácajú na hmotnosti. U gravidných oviec sa pozorujú aborty. Relatívne časté sú pneumónie.

Pri subakútnej forme BT sa zisťujú podobné príznaky ako pri akútnej forme choroby, priebeh je však podstatne miernejší, nižšia je aj mortalita. Výrazný je výskyt abortov, kongenitálnych abnormalít (ataxia, hydrocefalus, artrogrypóza a pod.). Vyskytuje sa najmä u oviec v zamorených oblastiach.

Subklinická forma BT sa vyskytuje obvykle u HD. Po uplynutí inkubačnej doby sa zisťuje len hypertermia a leukopénia.

Virémia pretrváva u oviec do 14. dňa po nakazení, avšak u HD to môže byť až 90 dní.

6. Diagnostika

Diagnostika BT v súlade s diagnostickým manuálom O.I.E. pozostáva z:

- klinického vyšetrenia,
- serologického vyšetrenia,
- virologického vyšetrenia.

Laboratórnu diagnostiku v rámci plánu prieskumu vykonáva Štátny veterinárny ústav Zvolen (ďalej len „ŠVÚ Zvolen“) ako Národné referenčné laboratórium (ďalej len NRL“) pre BT. Laboratórna diagnostika v rámci plánu prieskumu BT pozostáva z:

- serologického prieskumu,
- entomologického prieskumu.

Vzorky zaslané na laboratórne vyšetrenie BT musia byť sprevádzané platnou žiadosťou na laboratórne vyšetrenie na BT vydanou ŠVPS SR (príloha č. 1).

7. Prieskum katarálnej horúčky oviec mimo zakázaných zón

7.1 Hlavné ciele

Hlavným cieľom prieskumu BT je plnenie nasledujúcich ustanovení:

1. prieskum ochorenia v zónach bez výskytu BT, prípadne včasná detekcia vírusu v týchto zónach
2. prieskum slúži aj na deklaráciu, že krajina je bez výskytu tohto ochorenia
3. na vymedzenie obdobia bez sezónneho výskytu vektorov a určenie druhov vektorov.

Zhromažďovanie údajov o odhade rizika je dôležité pre:

- posúdenie výskytu a/alebo pravdepodobnosti šírenia vírusu v zónach bez výskytu BT, prípadne v infikovaných zónach,
- zvýšenie prevencie proti zavlečeniu tohto ochorenia do oblastí bez výskytu BT,
- implementáciu prijatých opatrení, ktoré obsahujú obmedzenia pri premiestňovaní zvierat cez infikované a neinfikované oblasti.

Za organizáciu serologického, virologického, entomologického a klinického prieskumu je zodpovedná ŠVPS SR.

Krajské veterinárne a potravinové správy (ďalej len „KVPS“) zodpovedajú za realizáciu entomologického monitoringu (v rámci svojej pôsobnosti) a riadia a kontrolujú výkon činností príslušných regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len „RVPS“).

RVPS zodpovedajú za serologický monitoring (v rámci svojej pôsobnosti) prostredníctvom poverených súkromných úradných veterinárnych lekárov.

Za laboratórnu diagnostiku súvisiacu so serologickým, virologickým a entomologickým prieskumom je zodpovedné NRL pre BT – ŠVÚ Zvolen.

7.2 Základné nástroje

Program monitorovania BT sa vykonáva v zmysle Prílohy I nariadenia Komisie (ES) č. 1266/2007 a pozostáva z:

- pasívneho klinického pozorovania,
- aktívneho laboratórneho pozorovania

s využitím troch hlavných nástrojov:

- aktívny - serologický a virologický prieskum domácich prežúvavcov (hlavne HD)
- aktívny - entomologický prieskum
- pasívny – klinický prieskum.

7.3 Geografická jednotka

- Geografická jednotka na účely plánu prieskumu BT je definovaná podľa environmentálnych charakteristík.
- Geografická jednotka je definovaná ako oblasť s rozlohou cca 45 x 45 km (cca 2.000 km²), ale podľa enviromentálnych podmienok môže byť rôzne upravená. Pre SR je to geografická oblasť v územnej pôsobnosti dvoch RVPS.

7.4 Serologický prieskum

V SR sa od 1.04.2008 vykonáva serologický monitoring BT v chovoch/farmách (ďalej len „chov“) u sentinelových zvierat (serologicky negatívnych na prítomnosť protilátok voči BTV) vybraných k monitoringu s ohľadom na počet kusov HD v jednotlivých geografických oblastiach vypočítaných tak, aby s 95 % pravdepodobnosťou odhalila prevalenciu 0,5 % BT v populácii HD. Podľa týchto ukazovateľov bolo vybraných 100 chovov a v každom z nich bolo vybraných 10 kusov zvierat, ktorým sa 1 krát mesačne odoberá krv na serologické vyšetrenie.

V geografických jednotkách stanovených na účely monitoringu BT sa uplatňuje cielený serologický prieskum BT.

7.4.1 Cielený serologický prieskum

Cielený prieskum, sa vykonáva vyšetrením adekvátneho množstva vzoriek v celej SR ktorá susedí so štátmi, ktoré nemajú štatút bez výskytu BT.

Cielený serologický prieskum pozostáva v SR z vopred vypracovaného programu ŠVPS SR pre príslušný kalendárny rok, v ktorom sa serologicky testuje HD na BT. Program je zameraný na zistenie prítomnosti voči BTV prostredníctvom cieleného serologického a ak si to okolnosti vyžadujú aj virologického prieskumu a s odhadom na riziko prítomnosti infekcie BT na celom území SR.

7.4.2 Charakteristika vzorky na serologický prieskum

V SR bolo vybraných 100 chovov a v každom z nich 10 kusov zvierat (HD), ktorým sa počas celého roku 1 krát mesačne odoberá krv na serologické vyšetrenie. Serologické vyšetrenie na dôkaz protilátok vykonáva NRL na BT v ŠVÚ Zvolen.

Monitoring v rámci kraja koordinuje príslušná KVPS v rozsahu a v súlade s VPO pre rok 2010.

Do počtu odoberaných vzoriek na prítomnosť BTV nesmú byť zahrnuté zvieratá, ktoré boli vakcinované proti danému vírusu.

Test, ktorý má byť použitý:

Základný serologický test pre monitoring je kompetitívna ELISA (C-ELISA). C-ELISA test má najvyššiu citlivosť a preto je najvhodnejším testom používaným pre prieskum.

V tabuľke č. 1 je uvedená metodika a počty vyšetrených vzoriek zo zvierat v súvislosti s BT monitoringom, importom, vyšetrením zvierat pred presunom a po abortoch v období od 1.1.2009 do 31.10.2009 v SR

Tabuľka č. 1

Vyšetrené zvieratá	Serologické vyšetrenia	Virologické vyšetrenia
	ELISA	PCR
Sentinelové zvieratá	9949	0
Import	356	85
Aborty	4031	0
Pred presunom	12850	2523
Spolu	27186	2608

Vo všetkých prípadoch bolo vyšetrenie negatívne.

7.5 Entomologický prieskum

V SR sa od 1.04.2008 vykonáva entomologický monitoring BT v 8 vybratých chovoch (v pôsobnosti každej KVPS jeden chov).

Entomologický monitoring pozostáva z ročného programu aktívneho zachytávania vektorov pomocou lapačov v chovoch HD, ktorý je zameraný na zhromažďovanie informácií o dokázaných a potenciálnych druhoch vektorov, ich šírení a sezónnych profiloch na celom území SR. Entomologický prieskum sa v SR (ak ŠVPS SR neurčí podľa nálezovej situácie inak) aj v roku 2010 bude vykonávať v 8 chovoch, v ktorých bude zabezpečovaný príslušnou KVPS.

Charakteristika entomologického prieskumu

Entomologický prieskum je založený na „záchyte vektora“. Na tieto účely sú najvhodnejšie lapače hmyzu na báze ultrafialového svetla. ŠVPS SR rozdeľuje lapače rovnomerne na KVPS na účely entomologického prieskumu a v prípade potreby nariaďuje premiestnenie týchto lapačov do iného chovu podľa požiadavky vo vzťahu k aktuálnej nálezovej situácii.

Pokiaľ ŠVPS SR nenariadi iný interval odberov vzoriek hmyzu z lapačov, odbery sú realizované podľa stanovených kritérií.

1. V období vyhlásenia SR za zónu bez sezónneho výskytu vektorov v zmysle prílohy V nariadenia Komisie (ES) č. 1266/2007 a podľa prílohy I ods. 1.2 nariadenia Komisie (ES) č. 1266/2007 musia byť lapače funkčné po celú noc a minimálne:

- jednu noc za týždeň počas mesiaca pred predpokladaným začiatkom a počas mesiaca pred predpokladaným koncom obdobia bez sezónneho výskytu vektorov,
- jednu noc za mesiac počas obdobia bez sezónneho výskytu vektorov.

2. V ostatnom období roku musia byť lapače funkčné celú jednu noc v každom týždni mesiaca.

Vzorka hmyzu na entomologické vyšetrenie v rámci entomologického prieskumu sa zasiela do NRL ŠVÚ Zvolen na identifikáciu určitých druhov rodu *Culicoides*.

Cieľom entomologického prieskumu je:

- určiť dynamiku populácie pakoárov v priebehu roka,
- poskytnúť dodatočné informácie o príslušnosti druhov rodu *Culicoides*.

NRL v ŠVÚ Zvolen počas testovania obsahu pascí určí z každej vzorky nasledovné údaje:

Celkový počet zozbieraných *Culicoides* spp. a z nich:

- počet *C. imicola*, ak existuje
- počet *C. obsoletus* Complex, ak existuje
- počet *C. pulicaris* Complex, ak existuje
- počet *C. nubeculosus* complex, ak existuje
- počet *C. dewulfii*, ak existuje

7.6 Odber, balenie a zasielanie vzoriek na vyšetrenie v rámci monitoringu BT

7.6.1 V rámci serologického prieskumu

Odoberá sa natívna krv, v objeme minimálne 2 ml. Odoberatá krv sa do doby transportu skladuje v chladničke (pri 4°C). Do NRL ŠVÚ Zvolen je možné vzorky krvi dopraviť zvoznou linkou ŠVÚ Zvolen, poslom, alebo osobne. K vzorkám krvi musí byť priložená vyplnená žiadanka (príloha č. 1 plánu prieskumu BT).

Krv je potrebné odobrať a odoslať do NRL ŠVÚ Zvolen v priebehu prvých troch týždňov v danom mesiaci.

7.6.2 V rámci virologického prieskumu

Ak je na základe klinického alebo serologického vyšetrenia zvierat vyslovené podozrenie na BT a je indikované virologické vyšetrenie, odoberá sa krv do hemosky s antikoagulačnou látkou EDTA. Odoberá sa krv v množstve minimálne 2 ml. Odoberatú krv je potrebné bezprostredne po odbere dôkladne premiešať, skladovať v chladničke (pri 4°C), nezmrazovať a do NRL ŠVÚ Zvolen dopraviť osobne, poslom, alebo zvoznou linkou ŠVÚ Zvolen. K vzorkám krvi musí byť priložená vyplnená žiadanka (príloha č. 1 plánu prieskumu BT). Hemosky s EDTA dodá po telefonicknej objednávke ŠVÚ Zvolen, je možné tiež použiť uzatvárateľné plastové skúmavky s EDTA používané v humánnej hematológii.

7.6.3 V rámci entomologického prieskumu

Entomologický prieskum sa vykonáva prostredníctvom lapačov na báze ultrafialového svetla. Lapač sa uvádza do činnosti jednu hodinu pred západom slnka a vypína sa 1 hodinu po východe slnka. Počas doby odchyty je potrebné zaznamenať maximálnu a minimálnu teplotu vzduchu. Obsah lapača sa preleje cez hustotkanú textíliu a uloží sa do plastového kelímku so 70% alkoholom. Kelímky musia byť do doby transportu uložené v tme, mimo dosahu slnečných lúčov (pri izbovej teplote). Transport do NRL ŠVÚ Zvolen zabezpečí zvozná linka ŠVÚ Zvolen. K vzorke musí byť priložená vyplnená žiadanka (príloha č.1 plánu prieskumu BT). Distribúciu kelímkov so 70% alkoholom pre jednotlivé KVPS (resp. RVPS) zabezpečí ŠVÚ Zvolen.

7.7 Klinický prieskum

BT je choroba povinná hláseniu. Klinický prieskum zabezpečuje rýchlu detekciu prítomnosti BTV.

Charakteristika pasívneho klinického monitoringu

- vykonáva sa najmä u oviec, ale je možné ho vykonať v indikovaných prípadoch aj u iných prežúvavcov,
- je založený na stálej kontrole zdravotného stavu vnímavých druhov zvierat a na klinickom vyšetrení podozrivých zvierat; nevyhnutná je spolupráca chovateľa s veterinárnymi lekármi,
- indikácia je celoročná, najmä však počas najväčšej aktivity vektora,

- pozostáva z formálneho a sústavného systému zameraného na zistenie a prešetrenie podozrení na BT vrátane včasného výstražného systému na oznamovanie podozrivých prípadov. Vlastníci alebo držiteľia zvierat ako aj veterinárni lekári musia bezodkladne ohlásiť akékoľvek podozrenie na BT príslušnému zodpovednému orgánu. Všetky prípady podozrenia na BT sa musia okamžite prešetriť,
- orgány veterinárnej správy zabezpečujú informovanosť súkromných veterinárnych lekárov a chovateľov prostredníctvom internetovej stránky www.svssr.sk, prípadne školeniami, publikáciami ako aj priamym kontaktom.

8. Premiestňovanie zvierat

Opatrenia zahŕňajúce reštrikcie pri premiestňovaní zvierat cez infikované a neinfikované oblasti sa riadia nariadením Komisie (ES) č. 1226/2007. Na základe epizootologickej situácie v súvislosti s BT na území SR, prípadne v susedných štátoch, môže hlavný veterinárny lekár nariadiť mimoriadne núdzové opatrenia na špeciálny režim premiestňovania pre celé územie SR, alebo jeho časť.

9. Systém hlásenia choroby

Na základe § 37 ods. 2 písm. a) zákona č. 39/2007 Z. z. je vlastník, držiteľ zvierat povinný bez meškania hlásiť orgánu veterinárnej správy každé podozrenie na chorobu a uhynutie zvierat'a a umožniť jeho vyšetrenie. V prípade porušenia zákona, sa vlastník, držiteľ dopustí priestupku podľa § 48 predmetného zákona a podľa § 50 správneho deliktu.

10. Kontrolné mechanizmy

Základnou podmienkou pri plnení programu je identifikácia a registrácia HD, oviec a kôz v znení

§ 19 zákona č. 39/2007 Z. z., podľa ktorého zvieratá musia byť identifikované a ich identifikačné údaje sa musia viesť v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“).

Podrobnosti o identifikácii HD sú uvedené vo vyhláške MP SR č. 372/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytku a o zmene vyhlášky MP SR č. 206/2007 Z.z. o klasifikácii jatočne opracovaných tiel hovädzieho dobytku, jatočne opracovaných tiel oviec, o odbornej príprave a osvedčení o odbornej spôsobilosti a podrobnosti o identifikácii oviec a kôz vo vyhláške MP SR č.156/2009, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MP SR č. 371/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii oviec a kôz..

V súlade s týmito vyhláškami sú zvieratá identifikované jedinečným číslom.

Všetky chovy HD, oviec a kôz musia byť registrované v databáze CEHZ.

11. Trvanie plánu prieskumu katarálnej horúčky oviec

Plán prieskumu je uplatňovaný na celom území SR od 10.04.2008 s prognózou jeho trvania do roku 2013. Plán prieskumu sa v roku 2010 bude vykonávať celoročne, vzhľadom na epizootologickú situáciu v okolitých štátoch, menovite v Českej a Maďarskej republike, ktoré sú krajinami s výskytom BT na svojom území.

V prípade laboratórneho potvrdenia výskytu BT na území SR bude plán prieskumu nahradený programom eradikácie BT.

Plán prieskumu je uplatňovaný na celom území SR. Hlavným princípom plánu prieskumu je prevenciou a epidemiologickým a entomologickým monitoringom znížiť riziko infekcie BT na území SR, redukovať ekonomické straty spôsobené obmedzeniami pri presunoch zvierat a zamedziť ekonomickým stratám, ktoré by boli spôsobené ochorením BT.

12. Prílohy

Príloha č. 1 Žiadanka na veterinárne laboratórne vyšetrenie katarálnej horúčky oviec

Príloha č. 2 Tabuľka s chovmi zvierat a počtami odobratých vzoriek zo sentinelových zvierat podľa regiónov a okresov od 1.1.2009 do 31.10.2009

Príloha č. 3 Graf znázorňuje populačnú dynamiku pakomárikov Culicoides na Slovensku, ktorá je sledovaná v rámci entomologického prieskumu BT založenom na „záchyte vektora“ od 1.1.2009 do 31.10.2009

Príloha č. 4 Tabuľka s vyhodnotením entomologického monitoringu na Slovensku od 1.1. do 31.10.2009 (údaje z 8 lapačov)

Príloha č. 5 Mapa vymedzujúca „zakázané zóny“ BT v súvislosti s výskytom nákazy BT v Českej republike a v Maďarskej republike, ktoré boli vyhlásené Mimoriadnym núdzovým opatrením ŠVPS SR dňa 27.10.2009

Príloha č. 1

Žiadamka na veterinárne laboratórne vyšetrenie katarálnej horúčky oviec č. ....

Odosielať vzorky na vyšetrenie:

KVPS /RVPS* ..... tel.: ..... fax: .....

ÚVL** ..... č. osvedč.: ..... tel.: .....

Spôsob platby: VPO z RVPS VPO zo ŠVPS iný: .....

Dôvod vyšetrenia:

presun v rámci SR export import monitoring zdravotné problémy

<p>Majiteľ/držiteľ (meno, adresa): ....</p> <p>Farma: .....</p> <p>Objekt: .....</p> <p>Kód farmy podľa CEHZ: .....</p> <p>Katastrálne územie: .....</p> <p>Zemepisná šírka¹: .....</p> <p>Zemepisná dĺžka¹: .....</p> <p>Nadmorská výška¹: .....</p>	<p>Požadované vyšetrenie: .....</p> <p>☐ virologické - cielene na: .....</p> <p>☐ serologické – cielene .....</p> <p>☐ entomologické vyšetrenie .....</p>
<p>Druh zvierat'a.....</p> <p>Materiál / počet vzoriek: ☐ krv/..... ☐ obsah lampy .....</p> <p>☐ iné (vypísať) ..... /.....</p> <p>Označenie vzoriek: .....</p> <p>Vzorku odobral: .....</p> <p>Dátum odberu: .....</p> <p>Dátum umiestnenia lampy v objekte (od – do)¹: .....</p> <p>Minimálna teplota¹ ..... ° C</p> <p>Maximálna teplota¹: ..... ° C</p>	<p>Adresa laboratórneho pracoviska:</p>
<p>Anamnéza: ☐ bez klinických príznakov ☐ s klinickými príznakmi</p> <p>V prípade klinických príznakov: ☐ horúčka ☐ laminitída ☐ zápal slizníc hlavy ☐ inapatencia ☐ opuch a cyanóza jazyka ☐ kachexia ☐ aborty ☐ iné - vypísať .....</p>	<p>Vyplní laboratórne pracovisko:</p> <p>centrálny protokol č.: .....</p> <p>Dátum prijatia: .....</p> <p>Čas prijatia: .....</p> <p>Spôsob doručenia: ☐ zvoznou linkou ☐ poslom ☐ kuriérom ☐ poštou ☐ iný .....</p> <p>Stav zásielky : .....</p>

V .....dňa .....

Výsledok zašlite: KVPS/RVPS * ÚVL majiteľovi ŠVPS SR

¹- vyplniť v prípade entomologického vyšetrenia *- nehodiace škrtnúť **- úradný veterinárny lekár

V prípade inej platby ako VPO potvrdenie majiteľa: súhlasím s rozsahom vyšetrenia a uhradím náklady (cena stanovená dohodou).

podpis a odtlačok pečiatky majiteľa/držiteľa

podpis a odtlačok pečiatky odosielaťa

Poznámka: Pre vyplnenie žiadanky pozrite pokyny na druhej strane žiadanky

Por. číslo	Identifikačné číslo zvierat'a (ušné číslo)	Druh	Pôvod farma/krajina	Poznámka
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

Pokyny na vyplňanie žiadanky:

- **Pre každý chov (farmu) čitateľne vyplňte novú žiadanku.**
- **Vždy uveďte názov, adresu a kód farmy podľa CEHZ.**
- **Dôvod vyšetrenia:** je potrebné vždy uviesť konkrétny dôvod v zmysle predlohy na žiadanke
- **Vždy uveďte Identifikačné (ušné) číslo CEHZ**
- **Vždy uveďte druh zvierat'a a pri presunoch a importoch krajinu/farmu pôvodu.**

Farmy HD zapojené do sérologického monitoringu katarálnej horúčky oviec v národnom programe monitorovania katarálnej horúčky oviec na Slovensku a počty odoberatých vzoriek za obdobie január – október 2009 (u sentinelových zvierat)

Región	Farma	Kód farmy	Kataster	Okres	Spolu vyšetrených vzoriek//pozit
Bratislava	PD Podunajské Biskupice	200001	Bratislava	B2	100/0
Senec	Kráľová pri Senci	100076	Kráľová pri Senci	SC	100/0
	PD Budmerice	100055	PD Budmerice	PK	100/0
Malacky	Združenie stupavských vlastníkov pôdy a.s.. Stupava, farma Mást	100032	Stupava, m.č. Mást	MA	100/0
	JAKOS a.s. Kostolište	100030	Kostolište	MA	100/0
Dunajská Streda	Poľnohospodárske družstvo Holice na Ostrove družstvo	100095	Holice	DS	100/0
	ARVUM, Poľnohospodárske družstvo	400123	Vrakúň	DS	100/0
	Nový Dvor	200147	Veľký Meder	DS	100/0
Galanta	Pusté Sady	200164	Pusté Sady	GA	100/0
	Agrostaar KB fa Porboka	100178	Kráľov brod	GA	100/0
Trnava	Žilkovce	100195	Žilkovce	HC	100/0
	Šterusy	300212	Šteruby	PN	100/0
	Smolenická Nová Ves	400380	Smolenice	TT	100/0
Senica	Smolinské	400265	Smolinské	SE	100/0
	Skalica	200307	Skalica	SI	100/0
Nové M. n/V	Kamenec s.r.o. Bukovec	400527	Bukovec	MY	100/0
	Bošáca VKK	300558	Bošáca	NM	100/0
Trenčín	Horná Súča	400908	Horná Súča	TN	100/0
	MVL AGRO s.r.o. Bánovce nad Bebravou	400440	Dolné Držkovce	BN	100/0
	Slatina nad Bebravou	400425	Slatina nad Bebravou	BN	100/0
Púchov	Janova Ves	300635	Klátová Nová Ves	PE	100/0
	Lehota pod Vtáčnikom	300771	Lehota pod Vtáčnikom	PD	100/0
	Nitrianske Pravno	300758	Nitrianske Pravno	PD	100/0
	Bohunice	200509	Bohunice	IL	100/0
	PD Dolná Maríková	100678	Hatné	PB	100/0
Šaľa	RD Šaľa – farma Dlhá nad Váhom	301345	Dlhá nad Váhom	SA	100/0
Komárno	PD Búč	200945	Búč	KN	100/0
	Pribeta	400967	Pribeta	KN	100/0
	Dedina Mládeže	201013	Dedina Mládeže	KN	100/0
	Veľké Kosihy	300979	Veľké Kosihy	KN	100/0
Levice	Selec	201138	Žemberovce	LV	99/0
	Ing. Brestovský	230025	Vyškovce nad Ipľom	LV	100/0
	Nýrovce	301103	Nýrovce	LV	100/0
Nové Zámky	Družstvo agropodnikateľov Mužla - družstvo	201334	Mužla	NZ	100/0
	Dolný Ohaj	101267	Dolný Ohaj	NZ	100/0

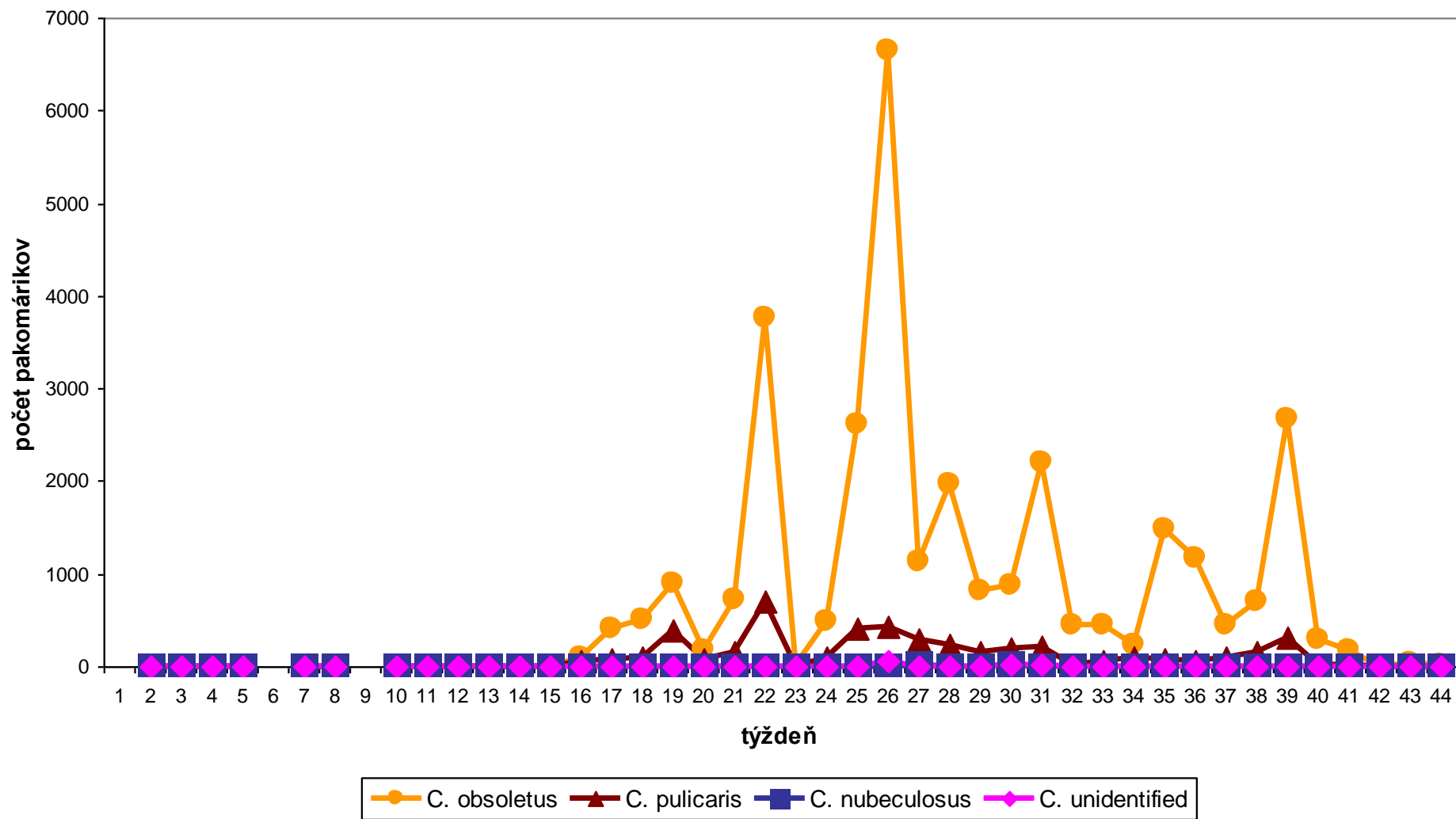
Topoľčany	Behynce	301407	Behynce	TO	100/0
Nitra	Jeleneč	201493	Jeleneč	NR	100/0
	Farma RADAR Zbehy	301247	Zbehy	NR	100/0
	Vráble - Nový Majer	101202	Vráble	NR	40/0
	PD Ivánka pri Nitre*	201191	Ivánka pri Nitre	NR	40/0
	Tekovské Nemce	402922	Tekovské Nemce	ZM	100/0
Žiar n/Hronom	Banská Štiavnica	302097	Banská Štiavnica	BS	100/0
	Lovčica - Farma	102979	Lovčica - Trubín	ZH	100/0
Banská Bystrica	AGRO Poniky	302011	Poniky	BB	100/0
	Podkoreňová Farma	202106	Brezno	BR	100/0
	Heľpa	202144	Heľpa	BR	100/0
Zvolen	Budča	104953	Budča	ZV	90/0
	Kriváň	302191	Kriváň	DT	100/0
	PD Senohrad	302276	Senohrad	KA	100/0
Veľký Krtíš	Hrušov	402864	Hrušov	VK	100/0
	Dolná Strehová	302819	Dolná Strehová	VK	100/0
Lučenec	Agrodružstvo Rapovce	302319	Muľka	LC	100/0
	Veľká Suchá	402426	Hrnčiarska Ves	PT	100/0
Rimavská Sobota	Klenovec	402566	Klenovec	RS	100/0
	Roľnícka spoločnosť, a.s. - Bottovo	202561	Bottovo	RS	100/0
	AGRO - TURIEC spol. s r.o.	402509	Skerešovo	RA	90/0
Martin	Blažovce - Poľnohospodárske družstvo	101867	Blažovce	TR	100/0
Žilina	K+M spol. s r.o. Jasenové	201976	Jasenové	ZA	100/0
	AGROFIN Poľnohospodárske družstvo Dolný Hričov družstvo	301943	Dolný Hričov	ZA	100/0
	Poľnohospodárske družstvo "VÁH" družstvo	401950	Varín	ZA	100/0
Martin	Dražkovce	201738	Dražkovce	MT	100/0
Čadca	Čierne	301545	Čierne	CA	100/0
	RD Stará Bystrica	201553	Stará Bystrica	CA	100/0
Dolný Kubín	Bziny	201574	Bziny	DK	100/0
	Rabča	101808	Rabča	NO	100/0
	PD Trsteník	301905	Trstená	TS	100/0
Liptovský Mikuláš	Liptovská Osada	101848	Liptovská Osada	RK	90/0
	PD Liptovské Hole so sídrom v Kvačanoch družstvo	301647	Liptovské Kvačany	LM	100/0
	Hybe	301645	Hybe	LM	100/0
Poprad	Hranovnica	403530	Hranovnica	PP	100/0
	Kežmarok	303361	Kežmarok	KK	100/0
Stará Ľubovňa	Kamienka	303821	Kamienka	SL	100/0
	Kyjov	103826	Kyjov	SL	100/0

Prešov	Krásna Lúka	103720	Krásna Lúka	SB	100/0
	PD "Branisko"	403613	Vítaz	PO	100/0
	Záhradné	403617	Záhradné	PO	100/0
Svidník	EKO PD Nižná Olšava, s.r.o.	403911	Turany nad Ondavou	SP	100/0
	Miková	103926	Miková	SP	100/0
Bardejov	Hertník	303123	Hertník	BJ	100/0
	Gabolto	103045	Gabolto	BJ	100/0
Svidník	Vyšný Orlík	403972	Vyšný Orlík	SK	100/0
Vranov n/Topľou	Čierne	204005	Čierne nad Topľou	VT	100/0
Humenné	Lieskovec	203233	Lieskovec	HE	100/0
	Snina	103781	Snina	SV	100/0
	Ulič	303761	Ulič	SV	100/0
	Volica	203490	Volica	ML	100/0
Rožňava	Silice	104519	Silice	RV	100/0
	Rejdová	304510	Rejdová	RV	100/0
Spišská N.Ves	Odorín	304714	Odorín	SN	100/0
	Agrodružstvo	304131	Jaklovce	GL	100/0
	Agrofarma spol. s r.o.	405131	Nálepko	GL	100/0
Košice - okolie	AgroMOLD a.s., Moldava	304279	Rudník	KS	100/0
	Turňa nad Bodvou	204266	Turňa nad Bodvou	KS	100/0
	Malá Vieska	104195	Družstevná nad Hornádom	KS	100/0
	Agro Slanec, s.r.o.	221457	Slanec	KS	100/0
Košice - mesto	Šaca	404163	Šaca	K2	100/0
Trebišov	Parchovany	204847	Parchovany	TV	100/0
	Farma Kysta	127305	Kysta	TV	100/0
Michalovce	Veľké Kapušany	404369	Veľké Kapušany	MI	100/0
	AGROSPOL s.r.o., Michalovce	104315	Čečehov	MI	100/0
	Koňuš	204620	Koňuš	SO	100/0

Vysvetlivky:

* farma PD Ivánka pri Nitre (CEHZ 201191) – dňa 1.7.2009 nahradila farmu Vráble - Nový Majer Vráble (CEHZ 101202)

Dynamika populácie pakomárikov Culicoides na Slovensku od 1.1. do 31.10.2009

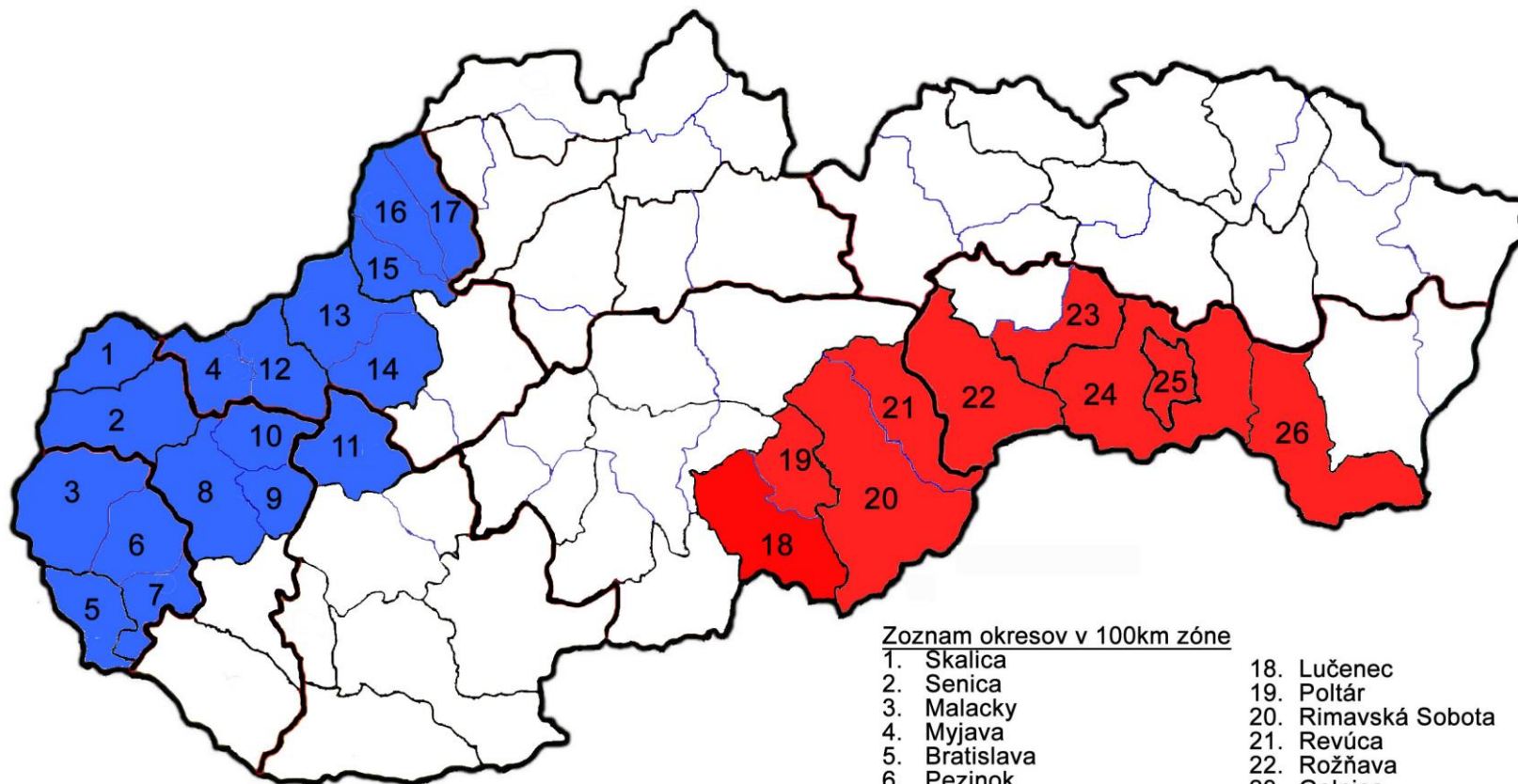

**Entomologický monitoring na Slovensku
Január – Október 2009 (dáta z 8 pascí)**

	Jan.	Feb.	March	April	May	June	July	August	Sept.	Oct.
C. obsoletus complex	0	0	0	1019	5565	9769	13651	2623	5275	245
C. pulicaris complex	0	0	0	219	1322	949	1513	266	659	39
C. nubeculosus complex	0	0	0	3	3	17	45	0	9	2
C. neidentifikované	0	0	0	0	7	50	100	9	4	4

Mapa vymedzujúca "zakázané zóny" BT v súvislosti s výkytom nákazy BT v Českej republike a v Maďarskej republike zo dňa 27.10.2009

Popis

- Okresy v 100 km zóne (Česká republika, ohnisko nákazy v roku 2009)
- Okresy v 100 km zóne (Maďarská republika, ohnisko nákazy v roku 2008)

Zoznam okresov v 100km zóne

1. Skalica	18. Lučenec
2. Senica	19. Poltár
3. Malacky	20. Rimavská Sobota
4. Myjava	21. Revúca
5. Bratislava	22. Rožňava
6. Pezinok	23. Gelnica
7. Senec	24. Košice - okolie
8. Trnava	25. Košice - mesto
9. Hlohovec	26. Trebišov
10. Piešťany	
11. Topoľčany	
12. Nové Mesto nad Váhom	
13. Trenčín	
14. Bánovce nad Bebravou	
15. Ilava	
16. Púchov	
17. Považská Bystrica	